

Endokrinní orbitopatie

Endokrinní orbitopatie je onemocněním asociované s autoimunitním postižením štítné žlázy (nejčastěji Graves-Basedowovou thyroditidou). Je také známo jako **endokrinní oftalmopatie**, doporučuje se ale užívat názvu orbitopatie, jelikož nepostihuje oční bulbus, ale tkáň orbity.

Patofyziologie

Autoprotilátky reagují s tkáněmi (hlavně s tukovou a vazivovou tkání) orbity. Infiltrují zadní část orbity a vyvolávají zánět s prosáknutím tkáně, dochází ke zvětšení jejího objemu.

Klinický obraz a diagnostika

Nápadným příznakem je **exoftalmus**. V orbitě je malý prostor ohraničený kostí, při zvyšování tlaku je oční bulbus tlačěn dopředu, ven z orbity. Prvotním příznakem je retrakce horního víčka a jeho omezená pohyblivost při pohledu dolů (Graefeho příznak). Při velké protruzi bulbů pacient nemůže dovřít víčka (**lagoftalmus**) a vzniká nebezpečí **vysychání a zvředovatění rohovky**. Postiženo je i vazivo okohybných svalů, tento příznak zůstává dlouho latentní. Svaly fibrotizují a retrahují se. Zpočátku je jejich pohyb omezen jen v krajních polohách, při dlouhém trvání neléčené thyroditidy se **postižení okohybných svalů** projeví diplopií i v přímém pohledu v důsledku obrny svalů. Zkušený lékař dokáže postižení okohybných svalů odhalit při ultrazvukovém vyšetření.

Léčba

- Glukokortikoidy,
- imunosupresiva,
- thyreostatika (thiamazol, propylthiouracil),
- TTE (totální thyroidektomie),
- léčba radiojódem,
- symptomatická léčba lagoftalmu: zvlhčování rohovky (umělé slzy, oční masti).

Odkazy

Související články

- Gravesova-Basedowova nemoc
- Hypertyreóza

Použitá literatura

- STÁRKA, L, et al. *Orbitopatie endokrinní* [online]. [cit. 2011-10-13]. <<http://www.medicabaze.cz>>.

Endokrinní orbitopatie

Graves' ophthalmopathy

Exoftalmus

Rizikové faktory Gravesova-Basedowova nemoc

Klasifikace a odkazy

MKN H06.2 (<https://mkn10.uzis.cz/prohlizec/H06.2>) spolu s E05 (<https://mkn10.uzis.cz/prohlizec/E05>)

MeSH ID D049970 (<https://www.medvik.cz/bmc/link.do?id=D049970>)

OMIM 275000 (<https://omim.org/entry/275000>)

MedlinePlus 000358 (<https://medlineplus.gov/ency/article/000358.htm>)

Medscape 1218444 (<https://emedicine.medscape.com/article/1218444-overview>)